

KOULUTUKSEN RAKENNE

Opetus toteutetaan kokonaisina koulutuspäivinä (la 9-18 ja su 9-16), jotka sisältävät teoriaa, tekniikkaa, harjoittelua, sovelluksia ja työnohjausta. Koulutuksen painopisteenä ovat toiminnalliset menetelmät. Koulutukseen ei sisälly **jäsenkokemusryhmää (7,5 op)** eikä **kirjallisuusosiota (7,5 op)**

KOULUTUKSEN AIKATALU

Koulutus on 2,5 -vuotinen. Se sisältää 5 lukukautta. Koulutus alkaa syksyllä 2010 ja päättyy joulukuussa 2012.

PERUSKURSSIN OPPISISÄLLÖT (240 h)

A. TEORIA 75 h

Teoriaosuudessa käsitellään keskeisiä teemoja myös toiminnallisesti ja kokemuksellisesti. Teoriaan tutustutaan etukäteen mm. kirjallisia lähteitä käyttäen.

1. Moreno

1.1. Morenon ajattelu

- Luominen (virittäytyminen, spontaanisuus, luovuus, kohtaaminen, katharsis, kulttuurisäilyke)
- Tila, aika, todellisuus, kosmos
- Roolit
- Toiminta
- Etiikka

1.2. J.L.Morenon elämä

2. Morenon toiminnalliset menetelmät

- 2.1. Toiminnallisen työskentelyn vaiheet
- 2.2. Psykodraaman rakenne
- 2.3. Sosiadraaman rakenne
- 2.4. Ryhmädynamiikka
- 2.5. Sosiometria

3. Yksilöllisiä kysymyksiä

- 3.1. Ohjaajan rooli
- 3.2. Toiminnalliset menetelmät erilaisissa ryhmissä
- 3.3. Yksilön psykologinen kehitys Morenon mukaan
- 3.4. Päähenkilön yksilölliset piirteet. Mitä, milloin, kenelle ja mitä ei.

B TEKNIIKAT 55 h

Tekniikan esittely sekä demonstraatioita suurryhmissä.

1. Roolinvaihto, peli, kaksoisolento
2. Muut klassisen draaman tekniikat
3. Sosiometria: klassinen ja strateginen sosiometria;tähti-, tila- ja muutossosiometria; tavoite, kriteeri ja väline.
4. Sosiadraaman tekniikat

C HARJOITTELU 60 h

Kouluttajien vetämää pienryhmäharjoittelua. Harjoittelussa pyritään saamaan omakohtaista tuntumaa kyseisen kerran oppisisältöihin, teemaan ja tekniikoihin.

D SOVELLUS 50 h

Opittujen asioiden harjoittelua käytäntöä silmälläpitäen:

- Opiskelijat tekevät omia sosiaalisia atomejaan, elämänkaarensa, työyhteisönsä sosiometrisiä tarkasteluja jne.
- Toiminnallisten menetelmien soveltaminen koulutettavien arkityössä. Sovelluksia esim. työnohjauksessa ja opetuksessa.
- Sovelluksia myös opiskelijoiden tarpeiden ja kiinnostuksen mukaan, esim. bibliodraama, aksiodraama, tarinateatteri jne.

ERITYISKURSSIT 200 h

- teemallisia kesäkursseja
- muita teemakertoja esim. tarinateatteri, työyhteisön konsultointi, kuntoutus.

TYÖNOHJAUS (2 tai 3 ryhmä) á 25 h + opiskelijan itse vetämiä ryhmiä 75 h

Suomen Psykodraamayhdistys ry

TOIMINNALLISEN RYHMÄTYÖN OHJAAJAN TUTKINTOVAATIMUKSET

Suomen Psykodraamayhdistyksen koulutusohjelma on kaksiportainen:

1. Toiminnallisen ryhmätyön ohjaajan tutkinto (TRO) on välitutkinto, jonka suorittuaan henkilö tuntee toiminnallisten menetelmien ja psyko- ja sosiodraaman perustekniikat ja osaa rikastuttaa niillä omaa työtään.
2. Psykodraamaohjaajatutkinto (PDO) antaa valmiudet toimia itsenäisesti psyko- tai sosiodraamaryhmän ohjaajana.

Koulutusvaliokunta suunnittelee, koordinoi ja valvoo Suomen Psykodraamayhdistyksen hyväksymää valtakunnallista koulutustoimintaa ja huolehtii koulutuksen pätevydestä. Ammattieettinen toimikunta käsittelee koulutukseen liittyviä eettisiä erityiskysymyksiä. Koulutusohjelmaan voi hakea henkilö, jolla on soveltuva korkeakoulu- tai opistoasteen tutkinto. TRO-välitutkinnon suorittaminen kestää vähintään kaksi ja puoli ja PDO-tutkinnon vähintään viisi vuotta.

1. Toiminnallisen ryhmätyön ohjaajan tutkinto (TRO)

Suorittuaan TRO-tutkinnon henkilöllä on seuraavanlaisia kompetensseja:

Tiedot:

- Tuntee morenolaisen psykodraaman ja ajattelun perusteet
- Tuntee Morenon ja jonkin toisen ryhmäterapian oppisuunnan luojan teorian perusteet ja kykenee näiden keskinäiseen vertailuun
- Tuntee ryhmäpsykoterapian ja ryhmädynamiikan perusteet
- Tunnistaa psykodraaman peruskäsitteet (esim. spontaanisuus, luovuus, roolinvaihto, encounter)
- Tuntee psykodraaman perusmenetelmät (esim. roolinvaihto, kaksoisolento, konkretisointi, maksimointi, näyttämön rakentaminen, peili, katkaisu, ajansiirto, sivuun puhuminen)
- Ymmärtää sosiometrian alkeet
- Tuntee tärkeimmät ryhmäteoriat
- Ymmärtää ryhmän käytön merkityksen ja mahdollisuudet

Taidot:

- Osaa toimia ohjaajan roolissa
- Kykenee apuhenkilötyöhön
- Osaa virittää ryhmän työskentelykuntoon
- Osaa opiskella ja työskennellä ryhmässä
- Osaa ohjata vinjetin
- Osaa ohjata yksinäytöksisen istunnon omalta ammattialtaan
- Osaa käyttää sosiometrisiä menetelmiä
- Kykenee hyödyntämään työnojausta
- Tunnistaa oman virikearvonsa ohjaajana
- Pystyy havainnoimaan ryhmää ja sen prosesseja
- Hallitsee draaman keinoja

Asenteet:

- Ottaa vastuuta omista valinnoistaan
- Vastanottaa palautetta hyödyntäen sitä oppimiseensa
- Jakaa kokemuksiaan muiden kanssa
- Antaa palautetta muille rakentavasti
- On avoin ja kuunteleva suhteessaan ryhmään

TRO-koulutus muodostuu seuraavasti:

- 1. Perusopintoja yhtäjaksoisella koulutuskurssilla 9 op (240 t)**
- 2. Erityiskursseja yhteensä 7,5 op (200 t)**
- 3. Psykodraamajäsenkokemus 7,5 op (200 t), ryhmän ohjaajana PDO (psykodraamaohjaaja)**
- 4. Työnohjattua harjoittelua 4 op (100 t)**

Työnohjaus on menetelmätyönohjausta ja työnohjaajan tulee olla PDO-tutkinnon (tai SDO-tutkinnon =sosiadraamaohjaaja) suorittanut. Opiskelijan tulee toimittaa työnohjaajan lausunto koulutusvaliokunnalle.

Vaihtoehtoja työnohjatun harjoittelun suorittamiseen:

- Työnohjaaja antaa työnohjausta opiskelijan ryhmänohjaaja-työhön ryhmäistuntojen ulkopuolella: 1 työnohjaustunti 3 harjoittelutuntia kohden = 4 tuntia
- Harjoittelemalla valmiin PDO:n kanssa hänen työparinaan toimien: 4 työparituntia = 1 työnohjaustunti ja 3 harjoittelutuntia
- Harjoitteluryhmässä tapahtuva suora työnohjaus: 4 tuntia = 4 työnohjaustuntia

5. Teoriaopintoja 11,5 op (300 t)

Psykodraama-, sosiadraama- ja ryhmäterapiakirjallisuus. Kirjallisuus voidaan suorittaa tentteinä, esseinä tai teoriaseminaareina. Myös muista teorian tuntemuksen esittämisen tavoista voidaan sopia koulutusvaliokunnan kanssa.

1.-5. kohdat yhteensä 39,5 op (1040 t)

TRO-tutkinnon päättää TRO-tutkintotilaisuus, jonka hallitus järjestää kerran lukukaudessa (näyteohjauspäivät). TRO-opiskelija esittää omasta työstään näytteen, videon tai kirjallisen raportin, jota kaksi psykodraamaohjaaja raadin ominaisuudessa arvioi. Muut opiskelijat osallistuvat arviointiin. Sisältönä voi olla yksinäytöksisen istunnon ohjaus tai toiminnallinen virittäytyminen omassa työssä raportoituna tutkintoraadille.

Hyväksytty näyte varmistaa TRO-tutkinnossa vaadittavan kompetenssitason.

1 opintoviikko (ov) eli 1,5 opintopistettä (op) vastaa 40 t opiskelijan työtä